

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (RP 95/2015 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Esko Salo, social- och hälsovårdsministeriet
- expert Miia Kannisto, Finlands näringsliv rf
- ekonomisk expert Joonas Rahkola, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- chef för arbetsmarknadsärenden Harri Hellstén, Företagarna i Finland rf
- expert Samppa Koskela, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf
- verkställande direktör Janne Metsämäki, Arbetslöshetsförsäkringsfonden.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Akava rf
- KT Kommunarbetsgivarna.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras.

Arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2016 föreslås bli fastställda.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie ska vara 1,15 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie 1,00 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 3,90 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag ska vara 0,46 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 1,00 procent av lönen.

Betänkande ShUB 8/2015 rd

Arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk ska vara 1,00 procent av den lön som betalas ut av affärsverket för affärsverksamhet för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 2,45 procent för den överskjutande delen av lönen.

Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet ska vara 1,00 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 044 500 euro och 2,78 procent för den överskjutande delen av lönen.

Gränserna för lönebeloppen för självriskpremien ska ändras så att full självriskpremie tas ut av företag med ett lönebelopp på minst 32 712 000 euro. Självriskpremie tas inte ut av företag vars lönebelopp är högst 2 044 500 euro.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Löntagarnas och arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremier föreslås bli höjda med 0,50 procentenheter 2016. Premierna behöver höjas eftersom arbetslösheten stiger, likaså utgifterna för den. Regeringen räknar med att den ekonomiska utvecklingen nästa år fortfarande kommer att vara anspråkslös och att vi kommer att ha fler arbetslösa arbetssökande.

Också med de höjda procentsatserna kommer arbetslöshetsförsäkringsfonden att uppvisa ett underskott nästa år. Konjunkturbufferten är avsedd att balansera upp sådana förändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna som beror på prognostiserbara samhällsekonomiska konjunkturfuktuationer, men den är uttömd och går nu på minus för andra året i rad. Arbetslöshetsförsäkringsfonden har sett sig tvungen att ta upp lån för att täcka de utgifter som inkomsterna från premierna inte längre räcker till för. Fondens skulder beräknas vara 880 miljoner euro i slutet av året, och det är mer än vad som förutsågs för ett år sedan. Nästa år förväntas de öka ytterligare trots att premierna höjs. Fonden bedömer att skulden kommer att vara omkring 1,3 miljarder euro i slutet av nästa år. Den har rätt att ta lån inom den ram som lagstiftningen tillåter. Skulderna får vara högst lika stora som de årliga utgifterna för en arbetslöshet på fem procent, det vill säga cirka 1,6 miljarder euro 2016. I själva verket räknar man med att arbetslöshetsförsäkringspremierna måste höjas också 2017.

Utskottet anser premiehöjningarna vara nödvändiga. Samtidigt framhåller utskottet att vi i första hand måste kunna stoppa ökningen i arbetslösheten, förbättra de arbetssökandes möjligheter att få arbete och generera nya arbetstillfällen för att kunna minska behovet att höja premierna och sänka underskottet i arbetslöshetsförsäkringsfonden.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 95/2015 rd utan ändringar.

Betänkande ShUB 8/2015 rd

Helsingfors 17.11.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
vice ordförande Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Arja Juvonen saf
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Sanna Lauslahti saml
medlem Anne Louhelainen saf
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Juha Pylväs cent
medlem Annika Saarikko cent
medlem Kristiina Salonen sd
ersättare Sari Tanus kd.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.